

Molí de Cabanas

Oristà

Ubicació

Comarca: Lluçanès
Lloc/Adreça: Sector nord del terme municipal
Emplaçament A 800 metres per pista forestal de la carretera B-432, punt quilomètric 5'200

Coordenades:

Latitud: 41.97754
Longitud: 2.06912
UTM Est (X): 422879
UTM Nord (Y): 4647702

Classificació

Número de fitxa 08151 - 49
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern
Segle XVIII
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Els interiors es van adaptar per la funció de casa de colònies durant un temps. En aquest procés es van sobrecarregar els murs cimentant els terres. Actualment s'està restaurant.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 016A00010
Autoria de la fitxa Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa: dv., 11/05/2007 - 02:00

Descripció

El molí de Cabanas està situat en una zona enclotada al nord-oest de la masia de Cabanas, prop de la riera Lluçanès. Es tracta d'un conjunt format per dos molins, un de petites dimensions i un altre que ha estat habitat com habitatge.

El molí més gran presenta una planta irregular format per dos volums adossats. El volum principal té forma de L i està format per planta baixa i tres pisos - el tercer pis és fruit d'una ampliació amb obra -. Aquest volum té teulada de doble vessant amb aigües a les façanes laterals. El volum adossat a la dreta té teulada de doble vessant amb aigües a la façana principal i posterior i està format per planta baixa i dos pisos. Els dos volums estan construïts amb murs de càrrega de maçoneria de pedra, parcialment arrebossats, amb cantonades diferenciades, algunes d'elles integrades als murs fruit de les diverses ampliacions que ha tingut el molí al llarg dels anys. També presenta reformes amb obra i maó en algunes parts ampliades i emmarcant algunes de obertures.

La façana principal, orientada a l'est, presenta a la planta baixa un portal emmarcat amb pedra treballada, i dues portes parcialment tapiades i reformades una de les quals té la data inscrita (força erosionada) de 17+?6. Al primer pis s'hi obren quatre obertures: dues finestres emmarcades amb monòlits de pedra, i dues finestres, una de les quals balconera, emmarcades amb brancals i coronament de maó. Al segon pis s'hi obren tres finestres que combinen l'emmarcament dels brancals amb maó i la llinda de fusta. A la part esquerra sobresurt perpendicularment un cos construït amb maó i cantonades de pedra amb tres obertures alineades verticalment

A la façana sud s'hi conserva el carcabà a un nivell inferior. A la planta baixa hi ha dues finestres emmarcades amb brancals de maó i llinda de fusta. Al primer pis s'hi obre una finestra emmarcada amb pedra bisellada i al segon pis una finestra emmarcada amb maó i llinda de fusta i sota teulada tres finestres d'obra fruit de l'última ampliació.

A la façana nord hi ha conservada l'estructura de la bassa construïda amb murs de maçoneria de pedra amb el pou o caiguda de l'aigua ben conservat.

A la façana oest hi ha un portal emmarcat amb pedra treballada a nivell de primer pis, a causa del desnivell, que s'accedeix a partir d'una rampa, i dues finestres a nivell de segon pis emmarcades amb maó i llinda de fusta.

Uns 30 metres al nord-oest hi ha un petit molí construït amb murs de maçoneria de pedra i teulada de doble vessant amb aigües a la façana principal i posterior. A la façana est hi ha la porta principal emmarcada amb pedra treballada i amb la data inscrita de 1886 que dóna accés a l'interior del primer pis al qual s'accedeix a partir de quatre graons de pedra. A la façana sud hi ha una finestra emmarcada amb maó al primer pis i a nivell inferior la sortida d'aigua, és a dir el carcabà. A dins del carcabà, cobert amb volta d'obra, es conserva part de la maquinària que feia anar el molí: la roda de fusta i l'eix que comunicava amb la part superior i feia rodar les moles. Al vèrtex nord-oest hi ha la bassa del molí, allargada, construïda amb murs de pedra. Seguint en direcció nord encara es pot resseguir part del canal que conduïa l'aigua des de la resclosa a la bassa del molí.

Observacions:

Segons fonts orals, el molí petit podria haver servit per molinar calç.

Història

El molí de Cabanas consta documentat a l'arxiu de la Corona d'Aragó l'any 1777, quan Vicenç Cabanas va obtenir la concessió hidràulica per part de l'administració borbònica pel molí.

Bibliografia

PLANES, Josep Albert (1997). Teixir i tragar. De la manufactura tradicional a la periferització industrial. El Lluçanès (segles XVIII-XIX). Centre d'Estudis del Lluçanès.

